

De muur en de witte pleisterlaag

‘Daarom, ja, omdat zij Mijn volk misleid hebben door te zeggen: Vrede, hoewel er geen vrede is, bouwt de een een wankel muur, en zie, dan bepleisteren anderen die met kalk. Zeg tegen hen die met kalk bepleisteren, dat hij omvallen zal. Er komt een alles wegspoelende regen en u, hagelstenen, u zult neervallen en er zal een stormwind losbarsten. Zie, als de muur omvalt, zal dan tegen u niet gezegd worden: Waar is de pleisterlaag die u aangebracht hebt? Daarom, zo zegt de Heere HEERE: In Mijn grimmigheid zal Ik een stormwind doen losbarsten, in Mijn toorn zal er een alles wegspoelende regen komen, en hagelstenen in grimmigheid, tot een vernietigend einde. Zo zal Ik de muur omverhalen die u met kalk bepleisterd hebt en Ik zal hem op de aarde neer doen storten, zodat zijn fundament blootgelegd wordt. Zo zal de stad vallen, en u zult in het midden ervan omkomen. Dan zult u weten dat Ik de HEERE ben. Zo zal Ik Mijn grimmigheid ten uitvoer brengen tegen die muur en tegen hen die hem met kalk bepleisterden. Ik zal tegen u zeggen: Die muur is er niet meer en zij die hem bepleisterden, zijn er niet meer’.

Ezechiël 13:10-15

Historische context

Ezechiël 13 is een profetische aanklacht van God tegen de valse profeten en profetessen in Israël, die verkeerd profeteren, zonder dat God tegen hen gesproken had. God richt zich tot de profeten en profetessen die profeteren vanuit hun eigen hart en verlangens, in plaats van Gods woord te spreken. Zij bedriegen het volk door vrede te beloven, terwijl er oordeel dreigt. God vergelijkt dit met het wit kalken van een zwakke muur. Ze misleiden het volk met valse hoop en ze

bepfeisteren de zwakke muren (de geestelijke toestand van het volk) met loze woorden, in plaats van het volk tot inkeer op te roepen.

God kondigt aan dat Hij deze misleiding zal tenietdoen, in het beeld van stromende regen, grote hagelstenen en een stormwind. Ezechiël 13 is onderdeel van vijf boodschappen, die de valse hoop van het volk aankaarten en daarentegen de zekerheid van het komende oordeel stellen (12:21-25; 12:26-28; 13; 14:1-11; 14:12-23).

Ezechiël bevond zich op dit moment onder de bannelingen in Babel. Jeruzalem en de tempel waren nog niet verwoest, maar dat zou wel komen. Zijn boodschap kwam tot dovemansoren, het zou echter spoedig bittere realiteit worden.

De buitenkant lijkt heel wat

Stel je eens een muur voor. Hij is bric-à-brac gebouwd, de fundering is verzakt en er lopen diepe scheuren door het metselwerk. Het is een muur die bij de eerste de beste storm zal bezwijken. Maar in plaats van de fundering te herstellen, komt er een ploeg 'experts' langs. Ze vullen de scheuren niet op, ze herstellen de fundamenteen niet, ze verstevigen de stenen niet. Nee, ze pakken een grote emmer witte pleister en schilderen de muur prachtig wit. Ze bedekken de oneffenheden en de beschadigingen van de muur. De muur ziet er weer schijnbaar helemaal mooi en sterk uit. Maar niets is minder waar, de muur blijft even zwak, want een witte pleisterlaag herstelt de muur niet.

In Ezechiël 13 kijkt God naar dit tafereel en Hij zegt: 'Wat zijn jullie daar aan het doen?'. De profeten in die tijd deden precies dat. Ze riepen 'Vrede, veiligheid, alles komt goed', terwijl de samenleving vanbinnen door en door rot was en hun Gods oordeel was aangezegd. Ze verkochten een bedekkend verband, terwijl er een operatie nodig was. Er moest geen witte pleisterlaag op de muur aangebracht worden om die er goed te laten uitzien, de muur zelf diende hersteld te worden en weer sterk gemaakt te worden. Het volk diende tot inkeer te komen, hersteld te worden in godsdienstig en moreel opzicht.

Onze huidige context

Als we eerlijk zijn, herkennen we die pleisterlaag vandaag de dag ook vaak. We leven in een cultuur van oppervlakkig herstel. We houden graag de schijn hoog dat alles prima is met ons. Als je aan iemand vraagt hoe het gaat, krijg je bijna altijd

‘goed’ als antwoord. Vaak nog aangevuld met ‘druk’, want dat blijkt ook belangrijk te zijn.

De digitale pleisterlaag. Op sociale media presenteren we de perfect gepleisterde muur van ons leven. De scheuren van eenzaamheid, moeite of twijfel in ons leven smeren we dicht met een filter of een succesverhaal. Als je de sociale media zou mogen geloven, leven we van het ene gelukzalige moment naar het andere. We hangen een beeld op dat helemaal niet strookt met de werkelijkheid¹. We kunnen er elkaar ook echt schade mee aandoen. Wie het beeld niet kan ophangen, dreigt uit de boot te vallen. We scheppen een vals ideaalbeeld. Onzekerheid neemt toe en het eigen waarde gevoel brokkelt af.

De maatschappelijke pleisterlaag. We proberen grote problemen dikwijls op te lossen met 'quick fixes' of mooie marketingtermen (greenwashing, symboolpolitiek), terwijl de fundamentele scheuren in de samenleving en ethiek onbehandeld blijven. Een toenemend individualisme kan hier zeker genoemd worden. En als we denken dat zaken zoals abortus en wisselende liefdesrelaties geen schade nalaten, dan bedriegen we onszelf als samenleving meer dan een beetje.

De geestelijke pleisterlaag. Soms willen we in de kerk of in ons geloof ook alleen de ‘blijde boodschap’ horen of laten uitstralen. We willen horen dat het goed gaat, zonder dat we de moeilijke vragen over twijfels en onzekerheden in ons geloof hoeven te stellen. We komen ‘geestelijk’ voor de dag, ook als dat wel eens minder is. Er kunnen geen up’s in je geloofsleven zijn als er geen down’s zijn. Wie durft er beweren dat zijn geloofsleven alleen maar uit bergtoppen bestaat zonder dalen daartussen? Die down’s zijn geen schande, het zijn momenten van geestelijke groeimogelijkheden. In de woestijn leer je smachten naar water. In tijden van geestelijke droogte ga je terug op zoek naar de Bron. Maar als je alles bedekt met een witte pleisterlaag van christelijke vroomheid, in welke vorm dan ook, dan blijven de scheuren gewoon zitten in de muur en wordt de schade alleen maar erger.

¹ Het is helemaal niet zo dat ik tegen sociale media ben, alleen wordt het vaak gebruikt om een beeld op te hangen dat niet echt is en naar ik meen vooral onder jongeren.

De storm die de waarheid brengt

Maar Ezechiël waarschuwt ons. Hij zegt dat er een storm aankomt. En een storm is een eerlijke rechter. Een storm vraagt niet hoe wit de muur is, maar hoe stevig hij er staat. We zullen allemaal stormen tegenkomen in ons leven. Wanneer het leven tegenzit, door ziekte, verlies of een wereldwijde crisis of nog iets anders, dan spoelt de pleisterlaag weg. Dan staan we daar met onze scheuren en dat voelt beangstigend, maar het is eigenlijk een moment van genade. Waarom? Omdat je een muur die bedekt is met een pleisterlaag niet kunt repareren. Pas als de pleisterlaag eraf regent en de scheur zichtbaar wordt, dan kun je beginnen met echt herstel. Dan pas blijkt hoe sterk je geloof en vertrouwen op God is.

De uitnodiging

De boodschap van Ezechiël is niet bedoeld om ons bang te maken, maar om ons écht te maken. God is niet geïnteresseerd in een mooi geverfde gevel, Hij is geïnteresseerd in de integriteit van het bouwwerk. De vraag voor ons is: Waar ben ik aan het bepleisteren in mijn leven, terwijl ik eigenlijk moet gaan bouwen of herstelwerk moet aanbrengen?

Laten we stoppen met de witte pleisterlaag. Durf de scheuren in je leven, in je relaties of in je geloof onder ogen te zien. Pas als we stoppen met die te verbergen, kan de echte Bouwmeester beginnen met het herstel van de fundering en de scheuren. Dan kan de Bouwmeester en Hersteller aan het werk gaan in ons leven. Want een muur die op de waarheid is gebouwd, die blijft staan, hoe hard het ook stormt.